

Bukvai Albertné

Női-, férfi- és gyermekkötény készítésének technológiája

NSZFI
NEMZETI SZAKKÉPZÉSI
ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI INTÉZET

A követelménymodul megnevezése:
Munka- és védőruhák készítése

A követelménymodul száma: 1324-06 A tartalelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-016-30

NŐI KÖTÉNY KÉSZÍTÉSÉNEK TECHNOLOGIÁJA

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Barátnője idegenforgalmi és vendéglátói szakiskolában tanul. Nyári gyakorlatra készül egy Balaton parti panzióban, ahol konyhai, felszolgálói és szállodai gyakorlattal ismerkedik meg. A panzió vezetőjétől azt az értesítést kapta, hogy munkaruhát vigyen magával.

A nagy kérdés az, hogy melyet? Szaktanácsért fordult Önhöz, hiszen a vendéglátás mindhárom munkaterülete másféle munkaruhát igényel.

Elképzelése, hogy különböző kötényfazonokkal oldja meg a munkaruha problémát.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A kötényt már a XV. század óta használják és viselik a nők.

A kötényviseletnek két fajtáját ismerjük:

- a funkcióval ellátott munkakötényt, és
- a díszítő jelleggel hordott kiegészítő ruhadarabot.

A munkakötényeknek sok fajtája alakult ki az évszázadok folyamán.

- A keskeny kötény, melyet tájegységenként többféleképp is nevezik "surc, szakácska".
- A bő kötény, két változata van:
 - melles kötény,
 - derekas kötény.

Formailag sokat nem változtak az évszázadok alatt, de mint ruhadarab divatot követve, hol hosszabb, hol rövidebb, a célnak, a praktikumnak megfelelően változott.

A kötények alapanyaga viszont állandó változáson ment keresztül, amíg az évszázadok alatt természetes alapanyagból készültek kötények. A nyers lenvásznat felváltotta a színezett kelme, egyes tájegységeken pedig a festett, szőtt gyapjúsövet. Ünnepi alkalmakra a hímzett, díszített kötényeket készítették.

1. ábra. Mintázva szőtt és két soron rojtozott keskeny kötény (Őrhalom, Nógrád m.) Bp. Néprajzi Múzeum

2. ábra. Hímzett aljú keskeny kötény (Bogács, Borsod-Abaúj-Zemplén m.) Bp. Néprajzi Múzeum

3. ábra. Fekete klott alapon, túlnyomóan piros rózsákkal és „gyöngyvirággal” hímzett kötény (Szécsény vidéke, Nógrád m., 19. sz. eleje) Bp. Néprajzi Múzeum

Napjainkban használjuk a kötényt ruha kiegészítőnek, főleg a Nyugat-Dunántúlon az osztrák-magyar határ mentén a horvátok és a német nemzetiségűek őrizvén a hagyományokat az idősebbek hétköznapi, a fiatalok ünnepnapokon hordják a népviseleti ruhákat és kötényeket (4. ábra).

4. ábra. Német kisebbségi népviselet

Munkaruházatban a funkciónak megfelelően a legkorszerűbb és divatos alap- és kellékanyagokból készülnek a kötének.

Munkakötének

1. Csipkével szegélyezett felszolgáló kötének

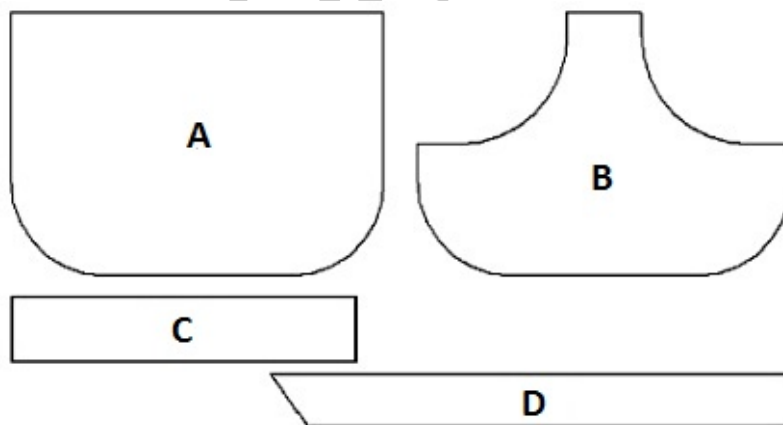
A munkakötének viseletének célja, hogy védjék a ruhát a szennyeződéstől, és alkalmasak legyenek a munkavégzés során elengedhetetlenül szükséges kisebb tárgyak, szerszámok tárolására.

5. ábra. Csipkével szegélyezett felszolgáló kötény

Javasolt alapanyaga pamut vagy madeira csipke, hozzá illő cakkos méteres kiszírelésű csipkeszalag és ferde szálirányú paszpól.

Kiszabandó alkatrészek:

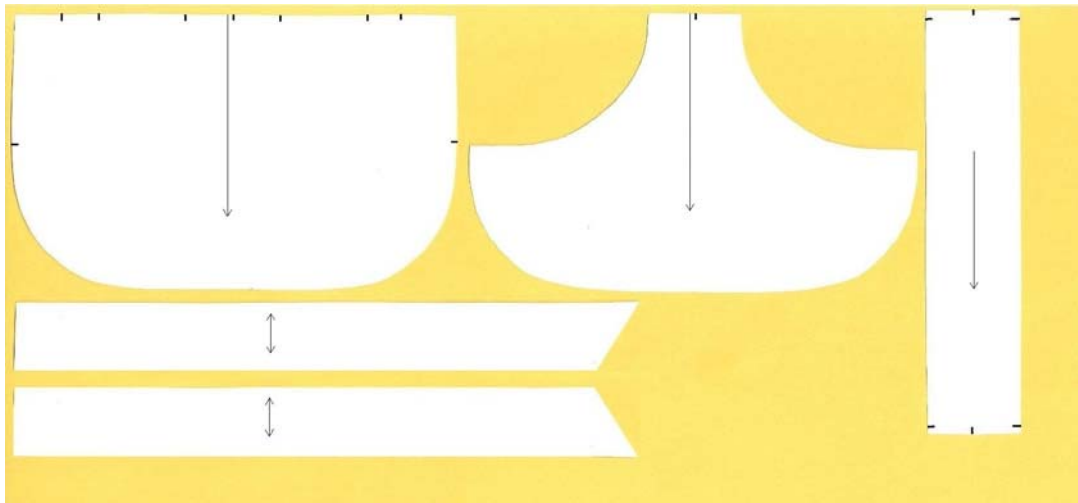

6. ábra. Csipkével szegélyezett felszolgáló kötény alkatrészei

- **A:** 1 db Kötény eleje
- **B:** 1 db Kötény zseb
- **C:** 1 db Kötény derékrész
- **D:** 2 db Kötény kötő

Anyagtakarékosság miatt a méteres kiszírelésben kapható csipkeszalagot és paszpólszalagot nem vágjuk méretre.

Kötény szabása

7. ábra. Szabásminták felfektetése az alapanyagra

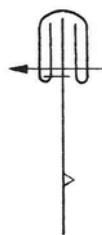
A kötény szabásához nyitott terítési módot alkalmaztunk, a 110 cm széles alapanyagra, ez volt a leggazdaságosabb terítési mód az egyedi szabáshoz. A felfektetésnél láthatjuk, hogy elég sok a belső hulladék, ennek oka a kötény nagyméretű alkatrészei.

A szabásminták rögzítése után a szabásminták körülrajzolása, majd kézi szabása következik.

A szabás után becsípjük a jelöléseket, ügyelve a csípések mélységére. Jelöljük a fonákoldalt jelölőcímkével, vagy szabókrétával.

Előkészítő műveletek:

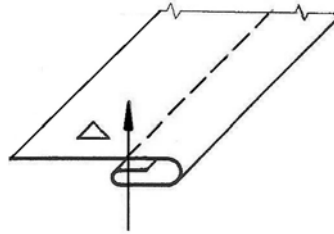
- Zseb benyúlási vonalának szegése ferdepánttal a metszeti rajz alapján (8. ábra).

8. ábra. Zseb benyúlási vonalának szegése

Az ívelt zseb benyúlási vonala nagy igénybe vételnek van kitéve a viselés alatt, ezért célszerű a ferdepántot alkalmazni, mert nem akad bele a jegyzetömb, a toll a használat során.

- Kötők szélének szegése behajtott széllel. Az alkatrész szabott szélének három oldalát kétszeresen behajtjuk 0,5–0,5 cm, ügyelve a háromszöges végénél, hogy a hajtásszélesség ne látszódjon. Utána a fonákoldal felől 0,1 cm-es tűzésszélességgel levarrjuk a metszeti rajz alapján (9. ábra).

9. ábra. Kötők szélének szegése behajtott széllel

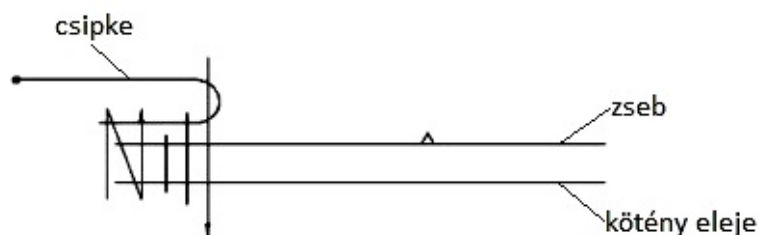
- Derékpánt félbe vasalása, majd színoldal felüli vágott szélének bevasalása 1 cm szélesen.

Összeállító műveletek

- Zseb felvarrása a kötényre.
 - Jelölő csípek illesztése a derék- és az oldalvonalon.
 - Zseb szélének rögzítése segédvarrattal.
 - Zseb középvonalának tűzése a kötény elejeközép vonalára.

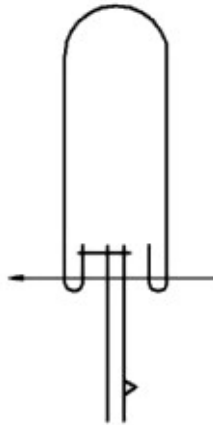
A középvonal tűzése egyben a zseblap kétrészre való osztását biztosítja, ezért az öltésnagyságot célszerű átállítani a segédvarrat gépelése után.

- Csipke felvarrása a kötény szélére (10. ábra), íveknél rátartások biztosításával.

10. ábra. Csipke felvarrásának metszeti rajza

- Bőségajtások rögzítése.
- Derékpánt felvarrása a derékvonalra (11. ábra), derékpánt végénél a kötők befogásával.

11. ábra. Derékpánt felvarrásának metszeti rajza

Befejező műveletek

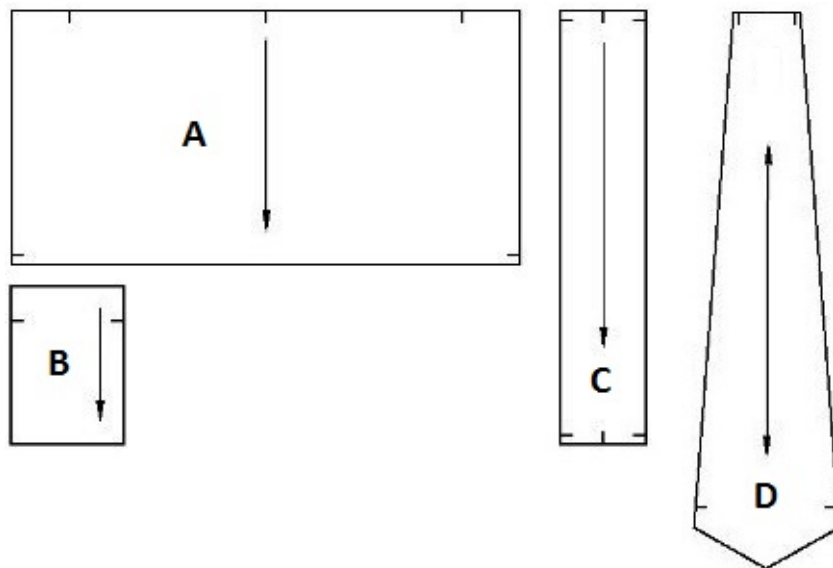
- Szálazás
- Minőségellenőrzés
- Készre vasalás.

2. Derekas felszolgáló kötény

12. ábra. Derékpántos felszolgáló kötény

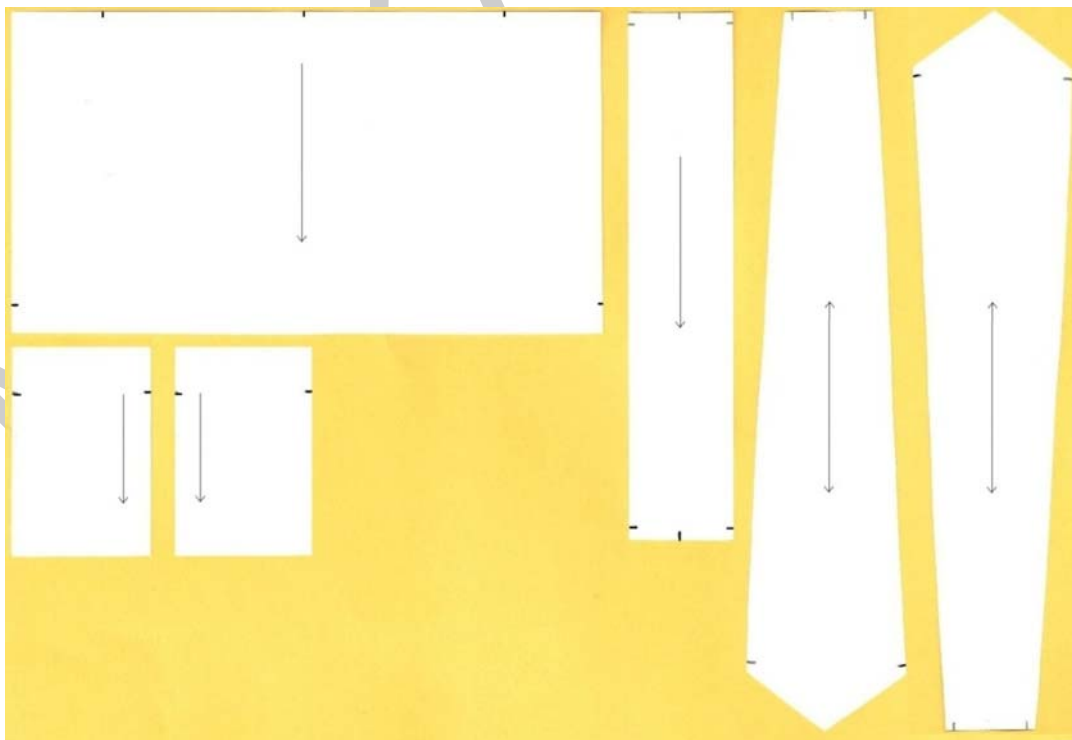
Kiszabandó alkatrészek:

13. ábra. Derekas felszolgáló kötény alkatrészei

- A: 1 db Kötény eleje
- B: 2 db Kötény zseb
- C: 1 db Kötény derékrész
- D: 2 db Derék kötőpánt

A kötény szabásához nyitott terítési módot alkalmazunk a páratlan és páros alkatrészek eltérő száma miatt.

14. ábra. Szabásminták felfektetése az alapanyagra

A szabásminták felfektetésénél egy darabos szabás esetén nagyon sok a belső hulladék, ezért az ilyen típusú munkaruhákat, kötényeket sorozatgyártással készítik, így a szükséges anyagmennyiség csökkenthető.

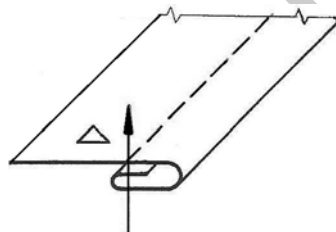
Szabásminták rögzítése. A szabásminták körberajzolása.

Alkatrészek kivágása. Illesztő csípek készítése, fonákoldal jelölése.

Alkatrészek csomagba rendezése.

Előkészítő műveletek:

- Kötők szélének szegése behajtott széllel. Az alkatrész szabott szélének három oldalát kétszeresen behajtjuk 0,5–0,5 cm, ügyelve a háromszöges végénél, hogy a hajtásszélesség ne látszódjon. Utána a fonákoldal felől 0,1 cm-es tűzésszélességgel levarrjuk a metszeti rajz alapján (15. ábra).

15. ábra. Kötők szélének szegése behajtott széllel

- Béleletlen rátett zsebek készítése.
 - A zsebníylás vonalának beszegése.
 - A zsebníylás szegetlen széleinek bevasalása, bevasaló sablon segítségével (16. ábra).

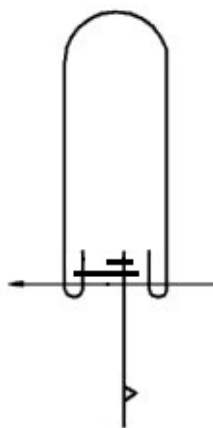
16. ábra Zseb bevasalás sablon segítségével és felvarrás metszeti rajza

Páros alkatrészek esetén zseb szimmetria ellenőrzése!

- Derékpánt félbe vasalása, majd színoldal felőli vágott szélének bevasalása 1 cm szélesen.
- Kötény három oldalának beszegése 1–2 cm-es behajtással.
- Zsebek helyének jelölése.
- Zsebek rávarrása a kötény elejére erősítő korong aláfogásával a zsebvégeknél.
- Kötény derékvonalának méretre ráncolása.

Összeállító műveletek:

- Derékpánt felvarrása a derékvonalra (17. ábra), derékpánt végénél a kötők befogásával.

17. ábra Derékpánt felvarrása

Befejező műveletek:

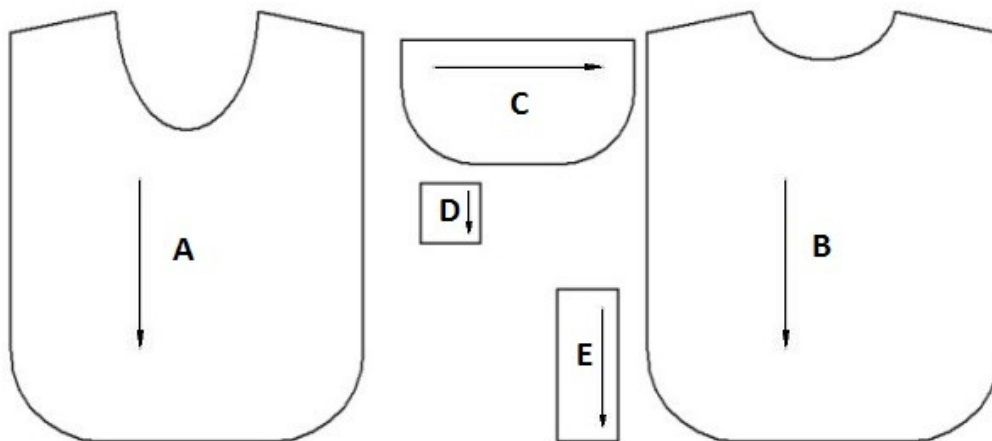
- Szálazás.
- Minőség ellenőrzése.
- Véglevasalás

3. Oldalt záródó melles kötény

18. ábra. Oldalt záródó melles kötény

Kiszabandó alkatrészek:

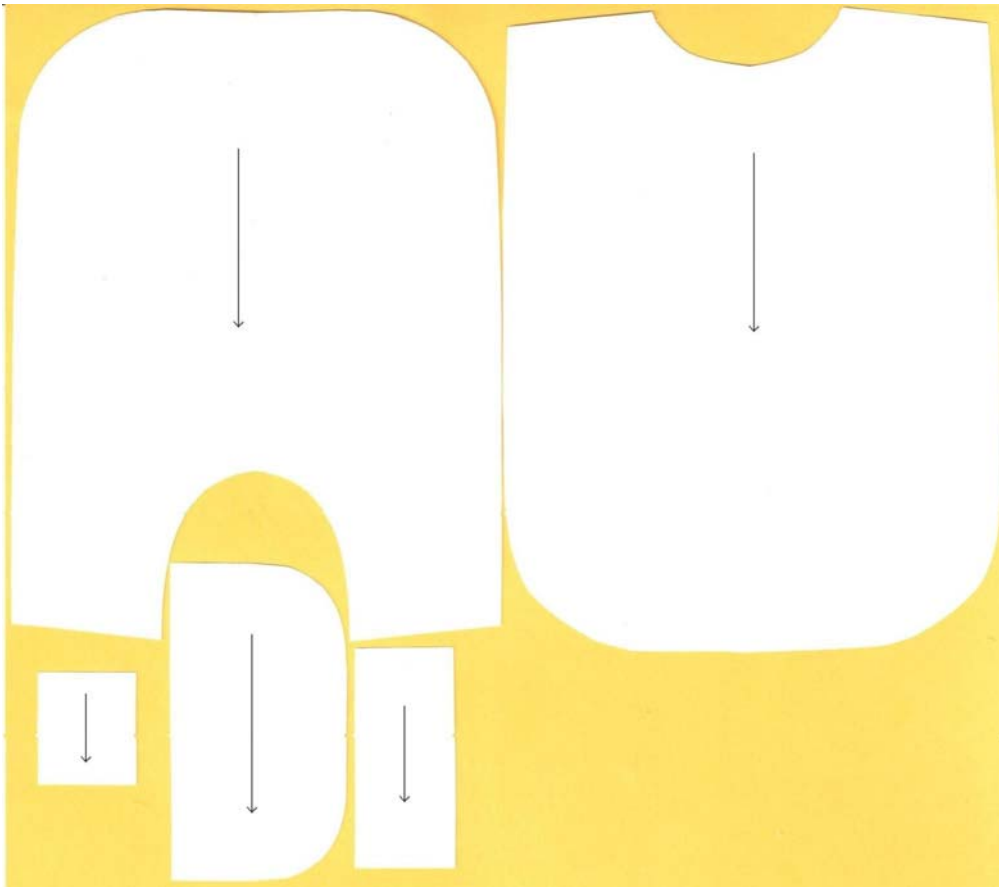
19. ábra. Oldalt záródó melles kötény alkatrészei

- A: 1 db Kötény eleje
- B: 1 db Kötény háta
- C: 1 db Zseb
- D: 2 db Eleje gomblyukpánt
- E: 2 db Háta gombpánt

Kellékanyagok:

- Méterben kapható ferde irányú paszpól
- 4 db gomb

A kötény szabásához nyitott terítési módot alkalmazunk a páratlan alkatrészek száma miatt.

20. ábra. Szabásminták felfektetése az alapanyagra

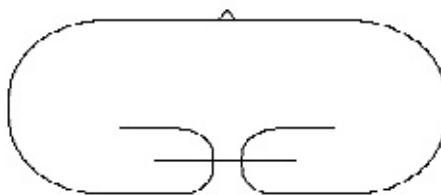
Szabásminták rögzítése. A szabásminták körberajzolása.

Alkatrészek kivágása. Illesztő csípések készítése, fonákoldal jelölése.

Alkatrészek csomagba rendezése.

Előkészítő műveletek:

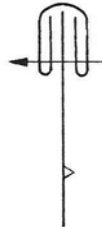
- Vállak tisztázása.
- Gomblyukpánt és gombpánt készítése.

21. ábra. Gomblyukpánt és gombpánt metszeti rajza

- Zsebkészítés.

A zseb benyúlás vonalát ferde pánttal szegjük a varrógépre szerelhető apparát segítségével.

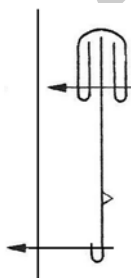

22. ábra. Zseb benyúlás vonalának szegése

- Zsebszél bevasalása bevasaló sablon segítségével.

Az ívelt vonalakat könnyebb bevasalni, ha előtte ráncoló varrattal látjuk el.

- Zsebhely jelölése az elejére.
- Zseb rávarrása az elejére, a zsebvégeknél erősítő korong aláfogásával (23. ábra).

23. ábra. Zseb rávarrása az elejére

- Gomboló pántok felvarrása a derékvonal jelölő csípésére, szint színoldallal szemben.

Összeállítandó műveletek:

- Jobboldali váll összegépelése.
- Varrásszélesség szétvasalása.
- Nyakkör szegése, ferde irányú paszpóllal, apparát segítségével, paszpól hosszabbítással.
- Baloldali váll gépelése, paszpól hosszabbítás eldolgozása a vállvonalban.
- Varrásszélesség szétvasalása.
- Kötény körbeszegése (karlyuk, oldalvonal, aljavonalak) ferde szálirányú paszpóllal, apparát segítségével.
- Kész paszpól vasalása.

Befejező műveletek:

- Eleje pánt végének gomblyukazása.
- Háta gomboló pánt gombozása állítási lehetőséggel (2-2 gomb).
- Minőség-ellenőrzés.
- Véglevasalás.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Keressen az interneten különböző fazonú női felszolgáló kötényeket a vendéglátóipar számára!
2. Keressen alapanyagokat és kellékeket a tanműhelyben lévő alapanyag és kellékanyag gyűjteményből, melyek alkalmasak köténykészítésre!
3. Tanulótársával értékeljék a kiválasztott anyagokat és kellékeket!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Írja le a 24. ábrán látható kötény készítésének technológiai sorrendjét!

24. ábra. Oldalt záródó kötény

2. feladat

Készítsen metszeti ábrákat a 24. ábrán látható kötény paszpólozási módszereiről, lehetőségeiről!

A large rectangular box with a yellow border, intended for drawing cross-section diagrams of binding methods. A large, light gray watermark reading 'MUNKANYAG' is diagonally across the box.

3. feladat

Írja le, milyen női kötényviseletnek milyen fajtáit ismeri!

A rectangular box with a yellow border, containing six horizontal lines for writing. A large, light gray watermark reading 'MUNKANYAG' is diagonally across the box.

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Előkészítő műveletek:

- Vállak tisztázása.
- Gomblyukpánt és gombpánt készítése.
- Gomboló pántok felvarrása a derékvonal jelölő csípésére, szint színoldallal szemben.

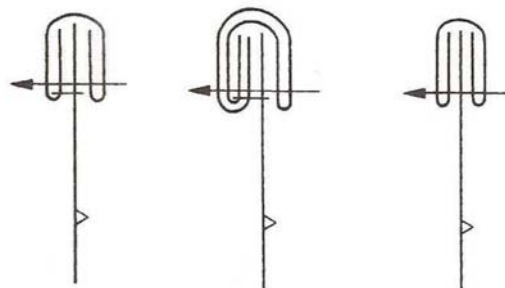
Összeállítandó műveletek:

- Jobboldali váll összegépelése.
- Varrásszélesség szétvasalása.
- Nyakkör szegése, ferde irányú paszpóllal, apparát segítségével, paszpól hosszabbítással.
- Baloldali váll gépelése, paszpól hosszabbítás eldolgozása a vállvonalban.
- Varrásszélesség szétvasalása.
- Kötény körbeszegése (karlyuk, oldalvonal, aljavonalak) ferde szálirányú paszpóllal, apparát segítségével.
- Kész paszpól vasalása.

Befejező műveletek:

- Eleje pánt végének gomblyukazása.
- Háta gomboló pánt gombozása állítási lehetőséggel (2-2 gomb).
- Minőség-ellenőrzés.
- Véglevasalás.

2. feladat

25. ábra. Paszpól felvarrás fajtái

3. feladat

A kötényviseletnek két fajtáját ismerjük:

- a funkcióval ellátott munkakötényt, és
- a díszítő jelleggel hordott kiegészítő ruhadarabot.

FÉRFI KÖTÉNY KÉSZÍTÉSÉNEK TECHNOLOGIÁJA

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Barátja nyári diákmunkát vállal egy sörfesztiválon. Szeretne a kedvében járni, ezért két különböző fazonú kötenyt készít számára.

Nagyon rövid idő áll rendelkezésére, ezért kész kellékeket (szalag, csat) választ a kötének elkészítéséhez.

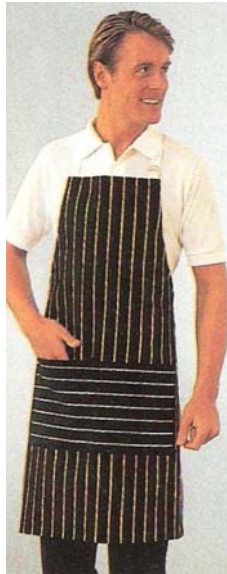
SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A férfiak kötevényviselése a középkorban kezdődött. Formailag hasonlóak voltak a női köténekhez. Többnyire mesterek és a falusi mezőgazdaságban dolgozók hordták és hordják évszázadokon keresztül.

A férfi kötének elsősorban védőruhaként szerepelnek, például a kovácmesterek bőrkötevénye, a hentes és mészáros vízhatlan vagy fehér vászonkötevénye, a kocsmárosok sörkötevénye vagy a szakácsok melles kötevénye (hosszan sorolhatnánk a mesterségeket).

Alapanyaguktól, divattól függően állandóan változtak. Védőfunkciójuk megmaradt. A kiegészítők korszerűsödtek, változtak.

1. Melles felszolgáló kötevény

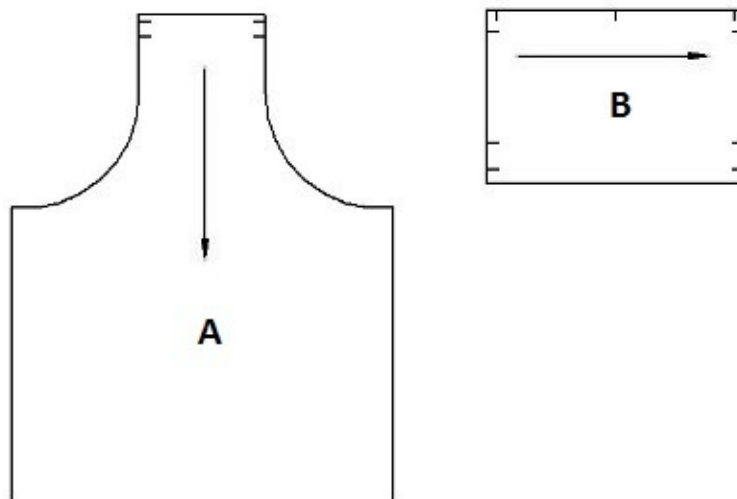

26. ábra. Férfi melles felszolgáló kötény

A munkakötények viseletének célja, hogy védjék a ruhát és alkalmasak legyenek a munkavégzés során elengedhetetlenül szükséges kisebb tárgyak, például sörbontó, toll és jegyzettömb tárolására.

Javasolt alapanyaga csíkos pamutvászon, hozzá illő méteres kiszírelésű vászon szalag nyakpántnak és kötőnek. A nyakpánt állítási lehetőségéhez csat alkalmazása.

Kiszabandó alkatrészek:

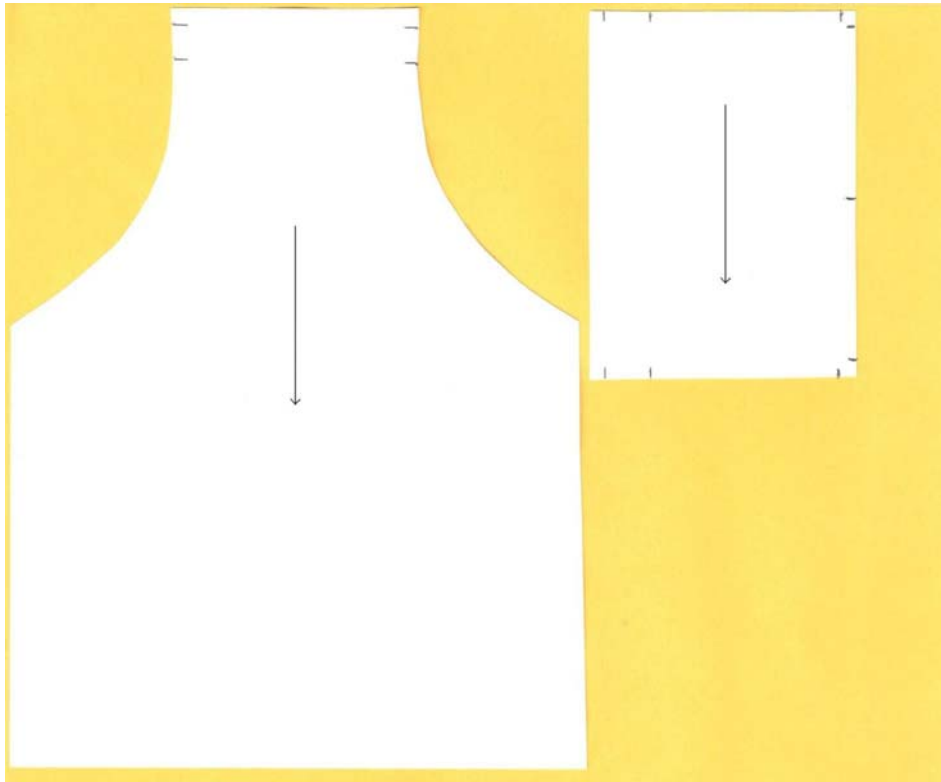
27. ábra. Férfi melles felszolgáló kötény alkatrészei

- A: 1 db Kötény eleje

- **B:** 1 db Kötény zseb

A kötők készen vásárolt vászonszalagból készülnek.

Kötény szabása

28. ábra. Szabásminták felfektetése az alapanyagra

A kötény szabásához nyitott terítési módot alkalmaztunk, a 90 cm széles szimpla széles alapanyagra. A felfektetésnél a zseb száliránya megegyezik a kötényével, de a zseb felvarrásánál a szálirányt elfordítottuk a díszítés érdekében.

A szabásminták rögzítése után a szabásminták körülrajzolása, majd kézi szabása következik.

A szabás után becsípjük a jelöléseket, ügyelve a csípések mélységére. Jelöljük a fonákoldalt jelölőcímkével, vagy szabókrétával.

Előkészítő műveletek:

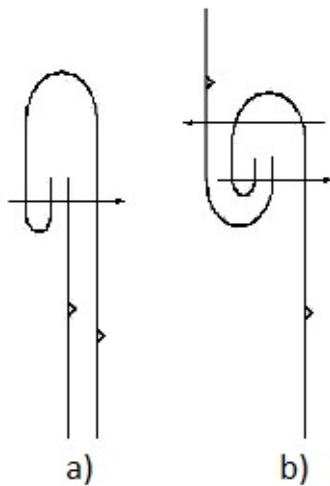
- Kötény széleinek körbetisztázása a mellvonal kivételével.
- Zseb benyúlási vonalának eldolgozása kétszeres behajtással 1–3 cm, zseb szabott széleinek bevasalása a 29. ábra alapján.

29. ábra. Zseb készítése

A zseb készítésénél ügyeljünk a mintázatra.

- A zsebhely jelölése a kötényre.
- Zseb felvarrása a kötényre.
- A nyakpántok méretre vágása a rendelkezésre álló vászonszalagból (10 cm és 60 cm).
- Csát felvarrása a rövidebb nyakpántra, szalag végeinek összevarrása a csát befogásával.
- Kötény mellrészének bevasalása a jelölő csípek alapján 1–3 cm.
- Kötény mellrészének alsó tűzése a méretre vágott nyakpántok befogásával 30. ábra (a).

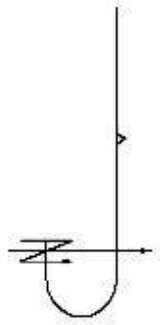

30. ábra.

A pántokat 1 cm-rel beljebb tesszük a tisztázott szélről. A pántok végeit megerősítjük díszítő varrattal az igénybevétel miatt 30. ábra (b).

Klasszikus értelemben vett összeállító műveletek nem beszélhetünk, hiszen a kötény két alkatrészből áll, ahol a zsebkészítés és felvarrás az előkészítéshez tartozik.

- Kötény oldalvonalának és aljavonalának szegése.

31. ábra. Kötény szegése

- Befejező műveletek
- Szálazás
- Minőségellenőrzés
- Készre vasalás.

2. Sörkötény

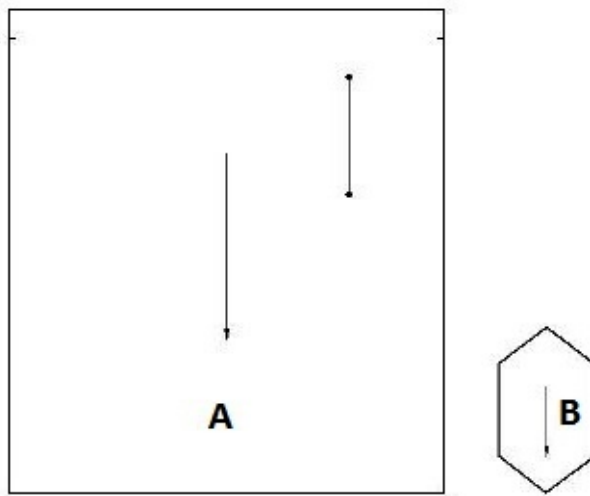

32. ábra. Sörkötény

Javasolt alapanyaga pamut- vagy lenvászon, de készülhet impregnált alapanyagból is. A 32. képen egy egyszerűnek tűnő kötényt láthatunk, de jól kell ismerni a vendéglátós szokásokat, hogy a kötény használható legyen. Ilyen például a zseb nyílásának helye, a kötény bőségének megválasztása vagy a kötő alapanyagának kiválasztása.

A zseb helye a kötény alkatrészrajzán látható a bal oldali férfinadrág zsebmagasságában helyezkedik el. A bal oldalt nem a viselő balkezessége indokolja. A képen jól látható, hogy a jobb keze foglalt és a bal kezével tud a szalvétáért, a jegyzetkönyvért vagy tollért nyúlni.

Kiszabandó alkatrészek:

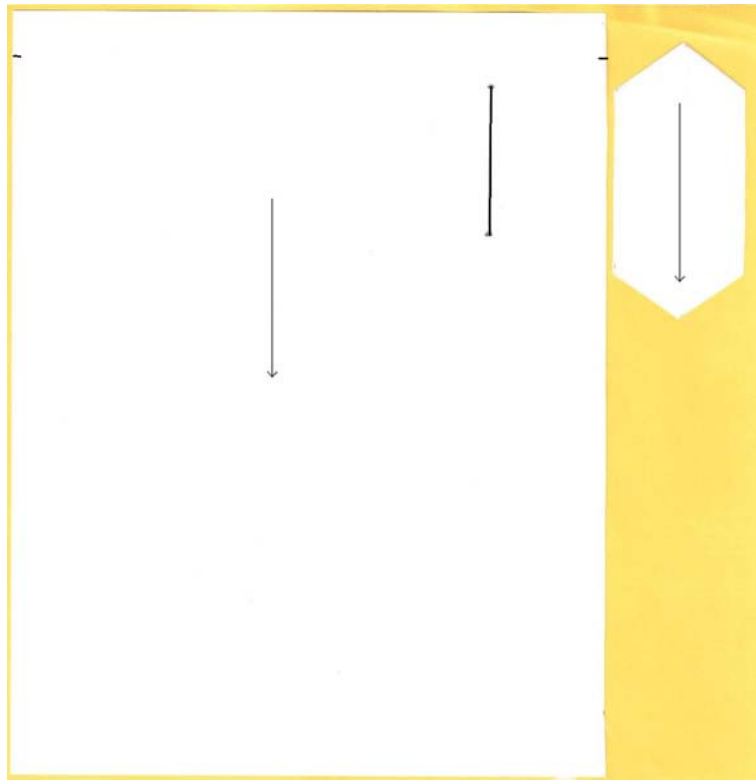

33. ábra. Sörkötény alkatrészei

- **A:** 1 db Kötény eleje
- **B:** 1 db Zsebnyílás visszafoglaló pánt

A kötékek készen vásárolt köpperszalagból készülnek.

Köték szabása

34. ábra. Szabásminták felfektetése az alapanyagra

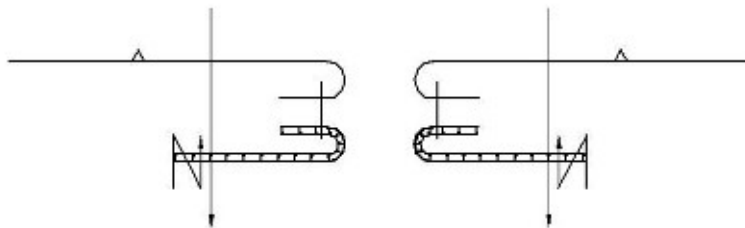
A kötény szabásához nyitott terítési módot alkalmazunk.

A szabásminták rögzítése után a szabásminták körülrajzolása, majd kézi szabása következik.

A szabás után becsípjük a jelöléseket, ügyelve a csípések mélységére. Jelöljük a fonákoldalt jelölőcímkével, vagy szabókrétával.

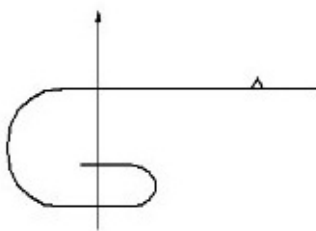
Előkészítő műveletek:

- Zsebpánt aláragasztása.
- Zsebníylás helyének jelölése a szabásminta alapján.
- Zsebbeníylás készítése a 35. ábra alapján.

35. ábra. Zsebnyílás készítése

- Kötény négy oldalának körbeszegése 1-1 cm behajtással, a köpperszalag végének befogásával a jelölő csípés szerint, ami egyben a derékvonalat is jelenti (36. ábra).

36. ábra. Sörkötény oldalainak szegése

A köpperszalagból készült derékkötőket lejjebb helyezzük, mint a kötény derékvonali része azért, mert a sörköténynek nincs külön derékrésze.

Befejező műveletek

- Készre vasalás.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Keressen alapanyagokat a rendelkezésre bocsátott anyagkollekcióból férfi kötények elkészítéséhez! Indokolja írásban az anyagválasztását!

2. Tanulótársával beszélje meg, hogy milyen kellék- és díszítőanyagokat használhat a férfi kötények gyártásánál!

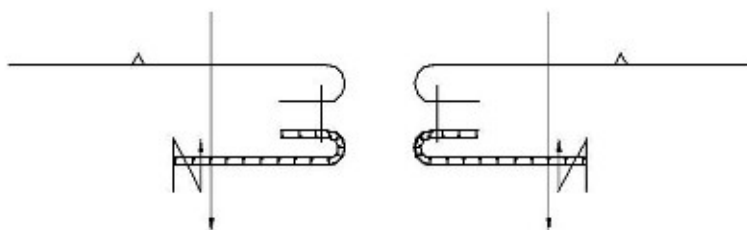
3. Szakoktatója segítségével készítsen anyaggyűjteményt különböző kötények készítéséhez. Válasszon hozzá illő kellékeket a tanműhelyben rendelkezésre álló készletből!

MUNKANYELV

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Írja le a metszeti rajz alapján a sörkötény zsebnyílásának technológiai folyamatát! Számozza a metszeti rajzon a műveleteket!

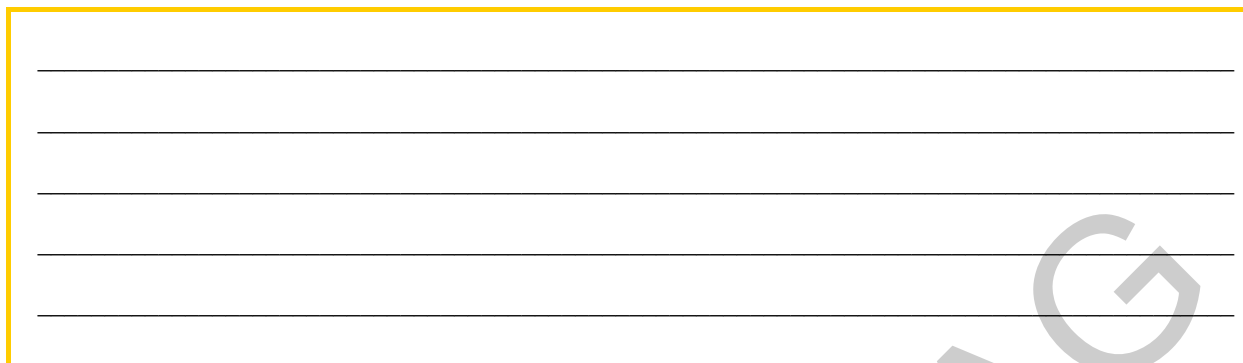

37. ábra. Zsebnyílás metszeti rajza

MUNKATÉL

2. feladat

Fogalmazza meg, hogy a sörkötény zsebbenyúlása, melyik oldalra kerül a kötényen és miért?

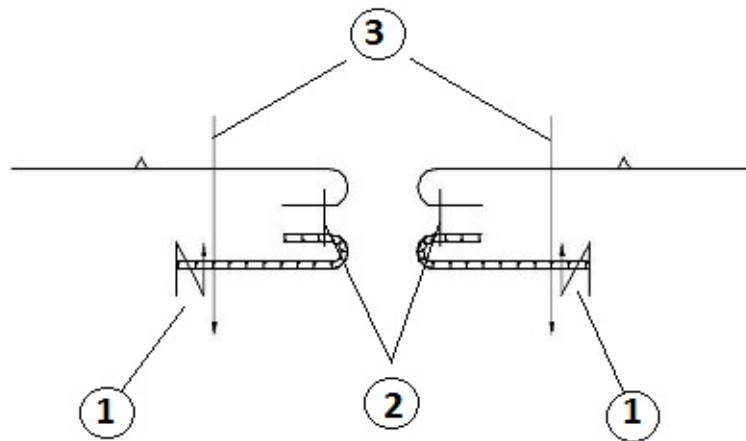
A yellow rectangular box containing five horizontal lines for writing.

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

- Zsebníylás visszafoglaló pánt aláragasztása.
- Zsebníylás visszafoglaló pánt körbetisztázása.
- Zsebníylás kijelölése.
- Zsebpánt rögzítése a kötény színoldalán, szimmetria fontossága.
- Zsebníylás körbegépelése.
- Zsebníylás felvágása.
- Zsebníylás átfordítása.
- Zsebníylás vasalása.
- Zsebníylás körbetűzése.

38. ábra. Zsebníylás műveleti sorrendjének számozása

2. feladat

A zseb helye a kötény bal oldalán található. A férfinadrág zsebmagasságában helyezkedik el, mert a bal zsebben hordják a pincérek a felszolgáláshoz szükséges eszközöket, pl. sörnyítő, jegyzettömb, toll.

GYEREKKÖTÉNY KÉSZÍTÉSÉNEK TECHNOLOGIÁJA

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Kishúga álma, hogy az óvodában legyen saját napos köténye. Születésnapjára szeretné megajándékozni egy csinos köténykével.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A lányka kötények fazonja nem sokban tér el a női kötények formavilágától. Méretében kisebb és több díszítő anyagot és kelléket használnak a lányka kötények készítésénél.

A gyerek kötények a ruházat védelmén túl a személyiségfejlesztésben is fontos szerepet töltenek be. A szituációs és szerepjátékokban, mint például a csoport felelőnek a napos kötény, felelősségtudatot fejleszt, valamint feladatmegoldásokra ösztönzi a kicsiket.

1. Napos kötény

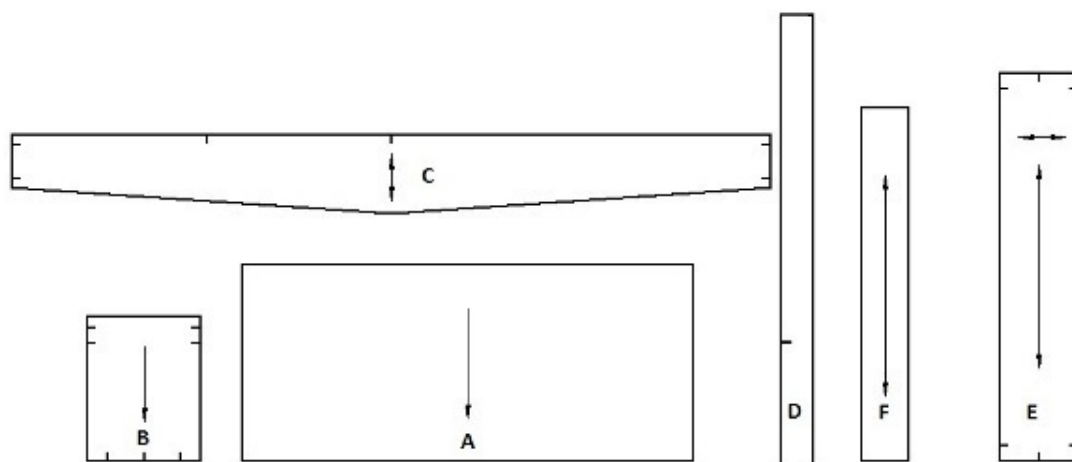

39. ábra. Napos kötény

Javasolt alapanyaga könnyen mosható, vasalható pamut-műszál keverék, a díszítő anyagok tulajdonságai hasonlítsanak az alapanyagok tulajdonságaira, például színtartósság.

Aprókellék: 4 db gomb és 3 méter fehér farkasfog és hímzőcérna.

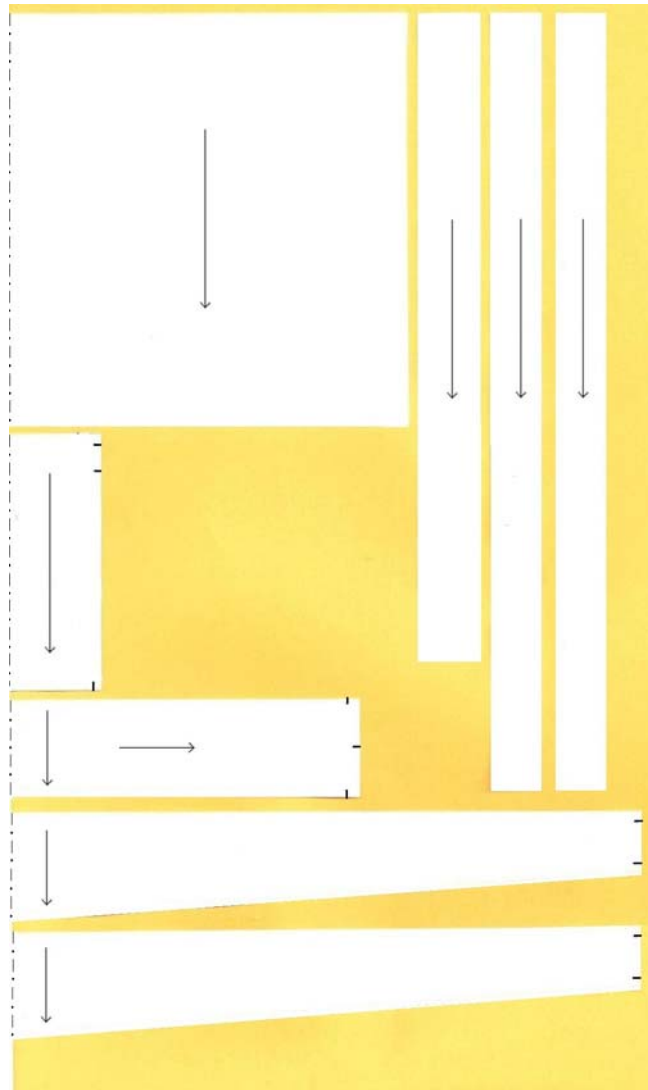
Kiszabandó alkatrészek:

40. ábra. Napós kötény alkatrészei

- A: 1 db Kötény eleje
- B: 1 db Kötény mellrész
- C: 2 db Fodor
- D: 4 db Kantárpánt
- E: 1 db Derékpánt
- F: 2 db Derékkötő

Kötény szabása

41. ábra. Szabásminták felfektetése az alapanyagra

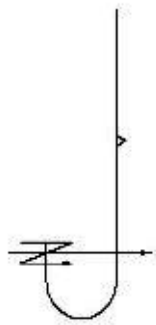
A kötény szabásához csukott terítési módot alkalmazunk. Az anyaghányad és a belső hulladék sok a páros nagy alkatrészek miatt.

A szabásminták rögzítése után a szabásminták körülrajzolása, majd kézi szabása következik.

A szabás után becsípjük a jelöléseket, ügyelve a csípések mélységére. Jelöljük a fonákoldalt jelölőcímkével vagy szabókrétával. A páros alkatrészeket egymásra helyezzük a szabványcsomag készítésénél.

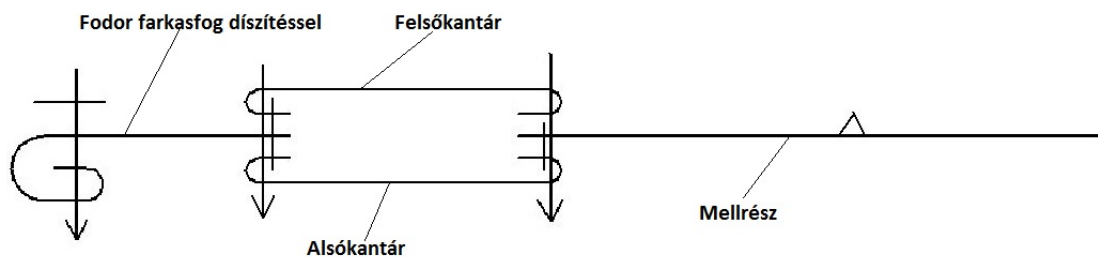
Előkészítő műveletek:

- Kötény eleje alsó részének körbetisztázása.
- Kötény szélének szegése három oldalon, kivétel a derékvonal.

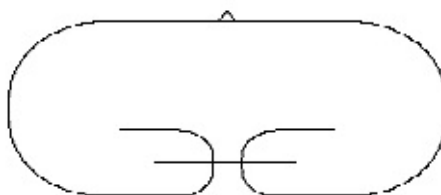
42. ábra. Kötény aljának, oldalának beszegése

- Kötény derékvonalának méretre ráncolása.
- Mellrész készítése:
 - Fodor szélének bevasalása, tűzése a farkasfoggal együtt.
 - Mellvonal bevasalása 1–3 cm.
 - Tűzése a farkasfoggal együtt.
 - Kantár összevarrása a ráncolt fodor befogásával.
 - Kantár felvarrása a mellrészre, mellrész fonákoldala és a kantár belső oldalának összefogásával, csipések egyeztetése.
 - Kantár színoldalának tűzése a mellrészre, folyamatosan a két kantár szabad szélének behajtásával.

43. ábra. Kantárba fogott fodor felvarrása a mellrészre

- Bőségajtások készítése a mellrészre, ideiglenes rögzítés.
- Derékkötők készítése 44. ábra alapján.

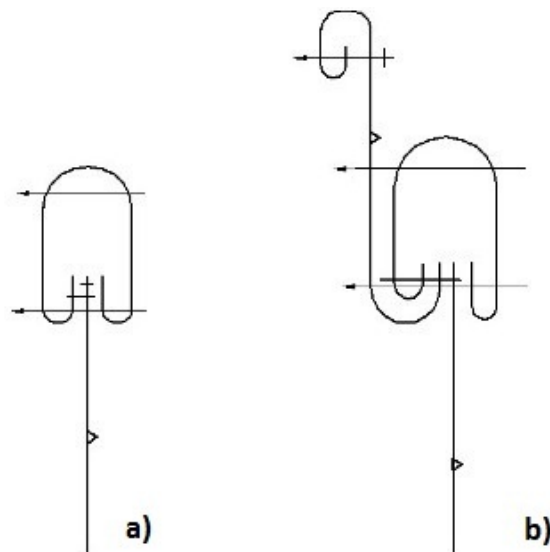

44. ábra. Derékkötők készítése

- Derékpánt félbe vasalása, majd színoldal felőli vágott szélének bevasalása 1 cm szélesen.

Összeállító műveletek

- Mellrész rögzítése a kötény alsó részére, csípések figyelembe vételével.
- Derékpánt felvarrása és visszatűzése a derékvonalra a derékpántok befogásával a 45. ábra alapján:
 - 45. ábra a) Mellnélküli derékrész felvarrása.
 - 45. ábra b) Mellrész és derékpánt felvarrása.

45. ábra. Derékpánt felvarrása

- **Befejező műveletek**
- Gomblyukkészítés
- Gombfelvarrás (állítható pánthosszal)
- Szálazás
- Minőségellenőrzés
- Készre vasalás.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Gyűjtsön gyerekkötényeknek való alapanyagokat és kellékeket!
2. Rajzoljon gyerekkötény terveket!

MUNKANYAG

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Rajzolja le az Ön által ismert derékkötő megoldási lehetőségeket metszeti rajzzal!

2. feladat

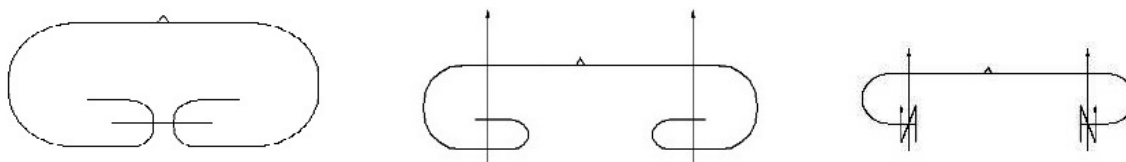
Rajzolja le a képen látható kötény mellrészét metszeti rajzzal!

46. ábra. Napos kötény

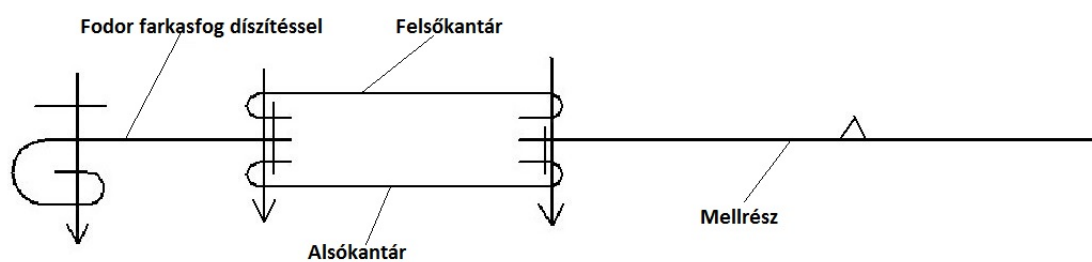
MEGOLDÁSOK

1. feladat

47. ábra. Derékkötő készítésének módoszatai

2. feladat

48. ábra. Mellrész metszeti rajza

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Körtvélyessy Erika – Molnárné Simon Éva: Ruhaipari alkatrész-technológia; Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest 2009

Riegler Gyuláné: Női ruhák készítése; Göttinger Kiadó, Veszprém 2002

Magyar Néprajzi Lexikon III. kötet, Akadémia Kiadó Budapest 1977–1982.

AJÁNLOTT IRODALOM

Körtvélyessy Erika – Molnárné Simon Éva: Ruhaipari alkatrész-technológia; Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest 2009

Körtvélyessy Erika – Molnárné Simon Éva: Női ruhák készítése; Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest 2006

A(z) 1324-06 modul 016-os szakmai tankönyvi tartalomeleme
felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
33 542 05 0100 21 03	Munkaruha- és védőruha-készítő
33 542 05 0010 33 01	Csecsemő- és gyermekruha-készítő
33 542 05 0010 33 02	Férfiszabó
33 542 05 0010 33 03	Női szabó

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
20 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató